

ת"פ 70163/02/19 - מדינת ישראל נגד מחמוד שקיראת (אסיר)

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 70163-02-19 מדינת ישראל נ' שקיראת(אסיר)

בפני כב' סגן נשיא, השופט ניר מישורי לב טוב
מאשימה מדינת ישראל

נגד

מחמוד שקיראת (אסיר)

נאשמים

גזר דין

1. ביום 5.3.19 הורשע הנאשם על פי הודאתו בעובדות כתב האישום בביצוע עבירה של הסעת שלושה או יותר שוהים שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12 א (ג) (א1)(ב) לחוק הכניסה לישראל, תש"יב - 1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**") ועבירת ניהול/ארגון שירותי הסעה שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12א(ג) לחוק הכניסה לישראל.

מעובדות כתב האישום בתיק עולה כי הטבלה המצורפת לכתב האישום מהווה חלק מבלתי נפרד ממנו (להלן: "הטבלה"). במועד הרלוונטי לכתב האישום היו 41 התושבים המפורטים בטבלה תושבי אזור יהודה ושומרון (להלן: "התושבים הזרים").

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום שהו התושבים הזרים בישראל שלא כדין ומבלי שהיה בידיהם היתרי כניסה ו/או תעסוקה בישראל.

במועד הרלוונטי לכתב האישום השתמש הנאשם באוטובוס לוחית זיהוי מס' 61-824-59 (להלן: "האוטובוס" ו/א "הרכב") אשר לא בבעלותו אלא השכיר אותו מאחר לטובת ביצוע העבירה המפורטת.

במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה יצרו התושבים הזרים קשר עם הנאשם ותאמו עימו שיסיע אותם לטיול לאתר הנופש "חמת גדר" שברמת הגולן (להלן: "האתר").

בתאריך 22/02/19 במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה נכנסו התושבים הזרים לשטחי ישראל באופן שאינו ידוע למאשימה, חברו לנאשם ועלו על האוטובוס כאשר עבור הנסיעה גבה הנאשם סכום של 250 ש"ח מכל נוסע.

בנסיבות אלו, מכר הנאשם לתושבים הזרים כרטיסי כניסה לאתר תמורת 90 ₪ והסיעם לשם. בהמשך לכך, בסמוך לשעה 18:56, הגיע הנאשם עם התושבים הזרים לאזור רחוב הבנים בטבריה שם יצאו התושבים הזרים ובילו בסמוך עד שנעצרו על ידי כוח משטרה שהבחין בהם.

2. **תסקיר שירות המבחן :**

עמוד 1

במעמד הודאתו של הנאשם בעובדות כתב האישום והרשעתו בדין עתר ב"כ הנאשם כי יוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, ב"כ המאשימה לא התנגד ומסר כי המאשימה אינה מחויבת בהמלצות התסקיר ובית המשפט הורה על הגשת תסקיר כמבוקש.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מתאר קשרים תקינים עם בני משפחתו, השלים לדבריו 12 שנות לימוד ללא תעודה וחווה קשיים כלכליים עם משפחתו מאז היותו נער, עבד כנהג אוטובוס ומתכוון לשוב לעבוד בבנייה לאחר סיום ההליכים המשפטיים בתיק. לנאשם אין עבר פלילי, מקבל אחריות לביצוע העבירה, טען כי בתחילה סירב לביצוע ההסעה אך נענה נוכח הפיתוי הכספי, מרבית הנוסעים היו לדבריו ילדים כך שלא ראה בעייתיות בזמנו בהסעה וחומרת המעשה התחדדה לאחר מעצרו ונוכח הריונה של אשתו אשר חידד האחריות למשפחתו. עוד מסר הנאשם כי מעברו הצפוי לעבוד בתחום הבנייה ירחיק אותו מהנהיגה ויש באמור לעיל כדי להוות גורמי סיכוי לשיקום והימנעות מהתנהגות עבריינית. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם ביצע העבירה נוכח קושי כלכלי, הינו בעל דפוסים של ריצוי חברתי ומתקשה להציב גבול לסביבתו, קיים קושי חשיבתי להכיל מורכבות, מתרחק ונמנע מאחרים במקום להתמודד באופן אסרטיבי וליצור גבול ברור וניכר כי אלו מהווים גורמי סיכון להישנות עבירות דומות.

בסופו של יום בא שירות המבחן בהמלצה להטיל על הנאשם מאסר לתקופה קצרה אותו יישא בעבודות שירות כדי למנוע פגיעה ממושכת בהיבט התעסוקתי נוכח מצבו הכלכלי, מאסר על תנאי וצו מבחן לתקופה של שנה.

6. טרם גיבש בית המשפט עמדתו לעונש הראוי, הורה על הגשת חוות דעת הממונה

על עבודות השירות וזאת לבקשת הצדדים.

חוות דעת הממונה

הנאשם נמצא כשיר לביצוע עונש מאסר בעבודות שירות בגן הבוטני האוניברסיטאי בירושלים החל מיום 18.08.2019.

7. טיעונים לעונש מטעם הצדדים:

טיעוני המאשימה לעונש :

א. הנאשם נעדר הרשעות קודמות, הודה בכתב אישום המייחס לו הסעה של 41 תושבים זרים נעדרי כניסה לישראל, הוא הסיע אותם באוטובוס והם נתפסו לאחר ששהו בחמת גדר, מדובר בהסעה שארכה מספר שעות, כל נוסע שילם סך של ₪ 250 כך שמדובר בעבירה שמבוצעת לצורך בצע כסף.

ב. בית המשפט מתבקש להגן על האינטרס הציבורי בשמירה על שלומו של הציבור ולמנוע את כניסתם של

עמוד 2

מי שהריבון לא אישר כניסתם למדינה מסיבות כאלה ואחרות, בוודאי לא כשהנאשם יודע מה הסיבות שהביאו לכך שלמאן דהוא קיים היתר כניסה לישראל. מדובר בהסעה של כמות גדולה של תושבים זרים.

ג. בית המשפט מודע למעשי האלימות והטרור שמתרחשים במדינה, בשבוע האחרון שקדם להשמעת הטיעונים לעונש היה פיגוע דקירה של בן 19. לא ניתן להישען על טענה שההסעה הינה של אנשים צעירים, מאחר והעבירות כנגד תושבי מדינת ישראל מבוצעות גם מצד צעירים בגיל. אי אפשר לבדוק את הכוונה העומדת מאחורי כניסתם של שוהים בלתי חוקיים והסעתם ע"י הנאשם ואחרים שכמותו תוך הקלת כניסתם למדינה למען בצע כסף וזו פוגעת במאמצי הרשויות לשמירת ביטחון הציבור ואכיפה.

ד. חוק הכניסה לישראל תוקן והענישה הוחמרה בצד העבירה של הסעת 3 תושבים או יותר, כאן מדובר ב-41, פי יותר מ-13. עונש המאסר המירבי הועמד על תקופה של 4 שנים, קנס לאדם פרטי הועמד על 226,000 ₪ ומינימום של 10,000 ₪, הנאשם הודה והורשע במסגרת שירותי הסעה של תאגיד ומדובר בכפל קנס וקנס מזערי של 40,000 ₪ שבית המשפט יכול לחרוג ממנו מטעמים מסוימים.

ה. על מנת להגשים את התכלית במניעת תופעת הסעת אותם שוהים בלתי חוקיים לישראל על בית המשפט להעביר מסר מרתיע שיבוא לידי ביטוי בענישה הן בחומרת הענישה והן ברכיבים הכלכליים שייגזרו. המאשימה סבורה שהפגיעה בערכים המוגנים במקרה בפנינו הינה גבוהה נוכח העובדה שמדובר בהסעת תמורת סכום גבוה גם כמות הנוסעים שהוסעה ועצם העובדה שנתפסו באוטובוס מקשה על הגילוי ויוצרת חזות של הסעה אמיתית ולא כך הדבר.

ו. בית המשפט סקר את הענישה בעבירות של הסעה במסגרת גזרי דין שניתנו בגין עבירה זו. ב"כ המאשימה הפנתה לע"פ 756/10 מרעי נגד מ"י, נאשם שהורשע בביצוע עבירת העסקה של 4 שב"חים נידון ל-5 חודשי מאסר בפועל וקנס של 10,000 ₪, ברע"פ 7726/13 מססרה נגד מדינת ישראל הוטל עונש של 7 חודשי מאסר על נאשם שהסיע שב"חים.

ז. בפנינו תסקיר של שירות המבחן, על פי התסקיר בעמ' השני בפסקה השנייה, הנאשם ידע שמדובר במעשה אסור וביצעו לצורך בצע כסף. הוא טען שהיו רובם ילדים, רובם היו מעל גיל 20, אולי שניים היו בני 17. לשאלת בית המשפט האם כל תושבי השטחים נשפטו או גורשו, השיבה ב"כ המאשימה כי כל תושבי השטחים שהוסעו גורשו ולא נשפטו.

ח. שירות המבחן מתרשם מקושי בהצבת גבולות. לגבי הצהרות אם מתכוון לעבוד בהסעות או לא, הדבר בגדר הצהרות בלבד, כאשר שירות המבחן כן מתייחס להצהרותיו כגורמי סיכוי אף שמדובר בהצהרות בלבד. שירות המבחן בסופו של יום המליץ על ענישה של מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה ומאסר על תנאי, המלצה כזו מתעלמת מחומרת העבירה והמעשה, ההיבט התעסוקתי והכלכלי הם שהביאו לביצוע העבירות, זו אינה סיבה להקל עם הנאשם.

ט. על בית המשפט לקבוע מתחם ענישה שינוע בין מספר חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר בפועל, כאשר לעניין נאשם זה עותרת המאשימה להטלת ענישה של מאסר בפועל ברף הבינוני של מתחם הענישה שלא יפחת מ-7 חודשים, בנוסף מאסרים מותנים, לעניין הקנסות מבקשת המאשימה להטיל את הרף המזערי לעניין תאגיד, 40,000 ₪ בשים לב לעבירה שבוצעה למען בצע כסף.

י. לעניין האוטובוס עצמו שנתפס כבר הוגשה בקשה לשחרר הרכב בכפוף להפקדה, אך הרכב לא נלקח עקב מה שנראה כקושי לבטחו. ב"כ המאשימה מסרה כי תגיש בקשה נפרדת לחילוט הרכב, במסגרתה

תצרף משיב נוסף שהינו בעליו הרשום של הרכב. כן עותרת המאשימה לפסילת רישיון הנהיגה.

יא. בהתייחס לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם נטען כי באף אחד מגזרי הדין אין מדובר במי שהורשע בשירות הסעה אלא בהסעות רגילות.

יב. בהתייחס לרכב (אוטובוס) בו נהג הנאשם בעת ביצוע העבירות מסר ב"כ המאשימה במעמד הדיון בבקשה לחילוט הרכב ביום 9.7.19 כי המאשימה אמנם לא תעמוד על חילוט הרכב שאינו בעליו או מחזיקו דרך קבע אך יש מקום להתחשב לחומרה בגובה הקנס וזאת לאור הוראות חוק הכניסה לישראל שהינן הוראות ספציפיות בנושא. ב"כ המאשימה ציין כי שווי הרכב כ- 97,000 ₪ לפי מחירון לוי יצחק, התיקון בחוק בא לתת מענה לנסיבות תיק זה בהן ינסה כל נאשם להסתתר מאחורי טענה כי הרכב ששימש לביצוע העבירה אינו שייך לו והמחוקק בא להחמיר ולהילחם בתופעה של הסעת שוהים לבתי חוקים למטרת בצע כסף כמו המקרה דנן. עוד נטען כי התפוס שוחרר בהפקדה של 15,000 ₪ וערבות עצמית של 50,000 ₪, הרכב הוחזר לידי משיב 2 לאחר השמעת הטיעונים לעונש בדיון קודם, זאת כדי להבטיח מימוש או הטלת הקנס כפי שקובע החוק ואין בהסכמה זו כדי להגביל התביעה בטיעוניה. לאור כך סבורה המאשימה כי יש מקום להורות על תשלום קנס מירבי של שווי הרכב שכן הוראת החוק המיוחדת באה להחמיר בעונש הקנס שיוטל על הנאשם.

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש

א. הנאשם פסול מלנהוג בתיק זה עד תום ההליכים מיום 6.3.19.

ב. מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק, הוא הודה בעובדות כתב האישום ללא שום תיקון. ביום 22.2.19 הוא נעצר לראשונה, שוחרר ביום 6.3 בתנאים מגבילים של מעצר בית מלא, מאז לא היו הפרות ולא נרשמו הפרות לחובת הנאשם.

ג. הנאשם חסך זמן שיפוטי יקר, מדובר ברשימה ארוכה של עדי תביעה. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן. הנאשם בן 30, אב לילד ומצפה לילד נוסף בדרך. מדובר באדם נעדר עבר פלילי, וזו הסתבכותו הראשונה. שירות המבחן המליץ על השמתו במבחן למשך שנה.

ד. ב"כ הנאשם הפנה לגזרי דין של נאשמים עם עבר פלילי: ת.פ. 14-01-35441 נגד אותו נאשם תיק נוסף בת.פ. 14-02-37072 שני תיקים פליליים בנוגע להסעת שבח"ים הורשע בעבירות של הסעת שב"ח בכך שהסיע ברכבו 5 שוהים בלתי חוקיים. והורשע גם בהסעת 14 שב"חים. מדובר באדם עם עבר פלילי שחוזר על אותן עבירות ובית המשפט קיבל את המלצת שירות המבחן והטיל עליו של"צ בהיקף 300 שעות, וקנס כספי ע"ס 5,000 ₪. על החלטת בית המשפט הוגש ערעור בעפ"ג 16-01-24762 ע"י המדינה שנדחה. הפנה לת.פ. 13-09-20059 שם הנאשם הסיע 13 נוסעים ו-15 במקום 13 נוסעים ללא היתר, בסופו של יום השית בית המשפט על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות וקנס כספי. הפנה לת.פ.

6303-08-14 שם מדובר באדם שבין התאריכים 20.7.12 עד 9.9.12 הסיע 11 תושבים ללא היתר כניסה לארץ, באופן יומי ובסופו של יום הוטל מאסר שירוצה בעבודות שירות.

ה. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בפסילה מיום 6.3.19, מאחר ומדובר באדם שתעסוקתו בנהיגה. אמנם הנאשם אמר בפני קצינת המבחן שאמור לעבוד בתפקיד אחר אך קשה לנאשם להיות בלי רישיון.

ו. בהתייחס לעתירה לקנס, לאור מצבו הכלכלי הירוד של הנאשם שמאז מעצרו ועד היום לא עבד, עתר להטלת קנס סמלי.

ז. בהתייחס לבקשת ההחמרה בקנס חלף חילוט הרכב טען ב"כ הנאשם כי הנזק שנגרם למשיב 1 עקב תפיסת הרכב הינו רב שכן משלם למשיב 2 דמי השכרה גם כשהרכב היה תפוס. לאחרונה שוחרר האוטובוס לאחר הטיעונים לעונש ולאחר שהופקד סך של 15,000 אך זאת לצורך שחרור הרכב כדי למזער נזקיו של משיב 1. לפיכך סבור ב"כ 1 כי אין להחמיר בעונש הקנס באם יוטל על המשיב 1.

טיעוני הנאשם לעונש:

הנאשם מסר כי מצטער, עשה טעות חמורה, למד לקח ולא יחזור שוב על מעשיו. ידוע לו שהעבירה שביצע מאוד חמורה.

בדיון יום 9.7.19 הוסיף הנאשם וטען כי הבית שלו נהרס, אין לו כסף, אפילו במקרה שלו אין אוכל, הוא יושב בבית ללא עבודה וללא פרנסה, אין הכנסות, אשתו בהריון. הוא שילם למשיב 2, בעל הרכב, 25,000 ₪ בגלל תפיסת הרכב.

דיון והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 ב' לחוק העונשין).

1. מלאכת גזירת דין מורכבת משלושה שלבים עיקריים כלהלן:

א. קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג לחוק העונשין).

ב. בחינה האם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בין לקולא ובין לחומרא

(שיקום, הגנה על שלום הציבור).

ג. קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג(ב) לחוק .

א. הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה וממידת הפגיעה בו

סעיף 12 א (ג) (א1)(ב) לחוק הכניסה לישראל קובע :

"(ג) (1) המסיע ברכב תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, דינו - מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין);

(א1) נעברה עבירה לפי פסקה (1) באחת מהנסיבות המפורטות להלן, דינו של עובר העבירה - מאסר ארבע שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

...

(ב) הוסעו ברכב שלושה תושבים זרים או יותר, השוהים בישראל שלא כדין שאינם בני משפחתו של המסיע; לעניין זה, "בן משפחה", של המסיע - הורהו, ילדו, אחיו או אחותו;

סעיף 12א(ג6) לחוק הכניסה לישראל קובע :

"(ג6) (1) המנהל או המארגן שירותי הסעה במטרה לאפשר כניסה לישראל או שהייה בה, שלא כדין, של תושבים זרים, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לעניין זה, אין נפקא מינה אם המנהל או המארגן שירותי הסעה כאמור נותן גם שירותים חוקיים או שירותים למטרות חוקיות;"

עבירות הסעת תושבי האזור בשעה שאין בידיהם אישור שהיה ועבודה בישראל מסכנת באופן ממשי את ביטחונם של אזרחי המדינה ושלומם. ערך מוגן זה של שמירה על חיי אדם הינו הערך הנעלה, הבסיסי והמרכזי שבערכים המוגנים. הערכים החברתיים אשר נפגעו על-ידי ביצוע העבירות הינם זכותה של מדינה ריבונית לקבוע את הבאים בשעריה, ולהגן על אזרחיה מפני חורשי רעה הבאים לפגע באזרחיה.

מידת הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הבינוני עד הגבוה שעה שיש בעובדה כי הנאשם הסיע 41 תושבים זרים השוהים שלא כדין, חלקם צעירים, משום פגיעה בערך המוגן שעה שמעשיו היוו סיכון פוטנציאלי לביטחון הציבור הרחב.

כפל העונש שקבע המחוקק בעבירות אלו והפיכתן מעבירות עוון (עד שנתיים מאסר) לעבירות פשע (עד ארבע שנות מאסר) בא ליתן ביטוי לכוונת המחוקק בהחמרת הענישה בעבירות אלו המאופיינות בנסיבות מחמירות

המצביעות על הסיכון הגלום בביצוען לביטחון הציבור בישראל.

עם זאת, הנאשם לא הואשם ולא הורשע בהכנסתם של תושבי האיזור לתחומי ישראל ומטרת הנסיעה הוגדרה מראש לצורך בילוי באתר חמת גדר.

ב. מידת האשם ומידת הנזק

בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, מטרתו של סימן א1 "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט יקבע את העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה.

העיקרון המנחה בענישה הוגדר בסעיף 40ב לחוק העונשין:

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו, ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העיקרון המנחה)".

סימן א1 קובע בסעיף 40ט, כי בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה, יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשי העבירה ועל אשמו של הנאשם. סעיף 40ט מונה לעניין הנסיבות הנזכרות לעיל, הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה ונזק שנגרם מביצוע העבירה.

לעניין מידת הנזק קובע סעיף 40ג(א), כי בית המשפט יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40ט.

מידת האשם של הנאשם במקרה זה הינה מלאה. במקרה זה הסיע הנאשם 41 תושבי האיזור הנמצאים בתחומי מדינת ישראל ללא היתרים כדין ואינם רשאים להימצא בישראל. הסבריו של הנאשם לביצוע העבירות אינם מותירים ספק בגין אשמו המלא והבלעדי בביצוען וכי לא אוים על ידי איש לצורך ביצוען. הסברו של הנאשם בפני שירות המבחן כי עשה כן לאור הפצרת אחרים אינו מקבל ביטוי בעובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם ולא הובאה כל ראיה כדי לתמוך בטענה זו.

הגם שלא הוכח נזק ממשי בביצוע העבירות הרי שהנזק הפוטנציאלי הינו רב ומוחשי. כניסתם של תושבים זרים בישראל ללא היתר ויצירת הקלה ממשית בתנועתם במסווה של הסעה מאושרת ומאורגנת עלולה לאפשר התארגנות ופעילות טרור כנגד תושבי המדינה באשר זו נגישה וקלה יותר לביצוע בידי המפגעים בשעה שפועלים מתוך תחומי הקו הירוק. עוד עולה הנזק הפוטנציאלי משמעותית נוכח מציאות החיים השוררת בשנים האחרונות בתחומי המדינה והאזור המאופיינת בהוצאתם לפועל של פיגועים רצחניים כנגד תושבי המדינה וניסיונות לבצע

מאידך גיסא לקחתי בחשבון כי לא הוכח בפניי כי תושבי האזור שהוסעו על ידי הנאשם הינם בעלי רישום פלילי קודם, בתחום עבירות האלימות או כל עבירה בכלל ואלימות כנגד תושבי המדינה בפרט וכי היה בשהייתם בישראל סיכון לביטחון הציבור ולראייה כי כולם ללא יוצא מן הכלל גורשו ולא ננקטו כנגדם הליכים משפטיים (כפי שננקטים באופן תדיר כנגד שוהים בלתי חוקיים אשר נרשמו לחובתם כניסות קודמות או עבר פלילי). עוד אציין כי נסיבות הסעתם של תושבי האיזור לישראל באמצעות הנאשם לצורך ביקור באתר חמת גדר מצביעות על היעדר כוונה להשתקע בישראל .

באשר לתכנון המוקדם אשר קדם לביצוע העבירה אציין כי זה נלמד מעובדות כתב האישום שעה שהנאשם אף פעל מבעוד מועד לצורך איסוף כספים בתמורה להסעה המאורגנת.

מדיניות הענישה

ג. מדיניות הענישה הראויה, בגין עבירת ההסעה שלא כדין בה הורשע הנאשם עברה מספר תמורות בשני העשורים האחרונים החל מלשון החוק וכלה בפרשנות שהוענקה לו בבתי המשפט השונים אך ככלל נותרה מדיניות הענישה מחמירה וכוללת הטלת עונשים מרתיעים.

תיקון 29 חוק הכניסה לישראל בעניין הסעת שוהים בלתי חוקיים

המחוקק רואה בתופעה של הסעת שוהים בלתי חוקיים כחמורה ביותר, כפי שניתן ללמוד מהחמרת הענישה בגין עבירות אלה כפי שבאה לידי ביטוי במסגרת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 29 והוראות שעה), התשע"ח - 2018.

מדברי הצעת החוק לתיקון 29 ניתן ללמוד כי עיקריה של הצעת החוק הם החמרת הענישה בעניינם של מסיעי שוהים בלתי חוקיים, והפיכת הוראת השעה שאסרה על הסעת השב"חים להוראת קבע.

התופעה של כניסת שב"חים לתחומי מדינת ישראל ושל מעורבותם במעשי טרור מהווה בעיה חמורה, אשר כלל רשויות האכיפה מתמודדות עימה באופן שוטף. בהעסקה, בשהייה ובהסעה של שוהים בלתי חוקיים בישראל כרוכות גם השלכות כלכליות וחברתיות. אחד הכלים המרכזיים למאבק בתופעת השב"חים הוא פגיעה בתמריץ הכלכלי למעסיקיהם ולמי שמקל את שהייתם בישראל. כבר בשנת 1996 נקבע בחוק איסור העסקה, הלנה והסעה של שב"חים; ב-2010 נוספו נסיבות מחמירות לעבירת ההסעה, שבהתקיימן העונש המרבי הוא שלוש שנים; בשנת 2016 נוספו נסיבות מחמירות גם לגבי מעסיקים ומלינים של שב"חים, וכיום לאחר תיקון 29 וכעולה מדברי ההסבר בהצעת החוק חלה החמרה בענישת מסיעי שוהים בלתי חוקיים באופן שהרציונאל קובע

יצירת מדרג ענישה בעבירה של הסעת שב"חים, שיהיה מקביל למדרג הקיים לגבי עבירות של הלנה והעסקה של שב"חים. כפל העונש שקבע המחוקק לעבירות אלו והפיכתן מעבירות עוון (עד שנתיים מאסר) לעבירות פשע (עד ארבע שנות מאסר) בא ליתן ביטוי לכוונת המחוקק בהחמרת הענישה בעבירות אלו המאופיינות בנסיבות מחמירות המצביעות על הסיכון הגלום בביצוען לביטחון הציבור בישראל.

פרט לענישה, קיים כיום בידי בתי המשפט גם כלי של פסילת רישיון נהיגה לשישה חודשים. בהצעת החוק הוצע להרחיב תקופה זו לשנתיים כאשר מדובר בהסעה בנסיבות מחמירות או בארגון שירותי הסעה. במקביל, מאפשרת הצעת החוק גם פסילה מינהלית של רישיון נהיגה בידי קצין משטרה, לפי הליך הקיים כיום בפקודת התעבורה.

1. בית המשפט העליון עמד על תכלית ההחמרה בענישה הקבועה בחוק הכניסה לישראל בגין הסעה והעסקה של תושב האיזור שלא כדין ברע"פ 3674/04 - מוחמד אבו סאלם נ' מדינת ישראל, (12/02/2006) :

"הוראת סעיף 12א לחוק נתגלגלה גלגולים אחדים עד שהגיעה למתכונתה הנוכחית. בפרשת ח'טיב עמד בית-המשפט על אותם גלגולים (שם, 771-774) בצינו כי העונשים החמירו והלכו עם השנים. ואמנם, בתחילתה סיווג החוק עבירה זו כעבירה מינהלית שעונשה היה קנס מינהלי קצוב, אלא שבשנת תש"ס-2000 הוחמר העונש: העבירה הפכה להיות עבירה מן-המניין והעונש שבצידה נקבע לשנתיים מאסר או קנס. הכול מסכימים כי תכלית החוק תכלית היא של ביטחון תושבי ישראל, ו"עקב ההחרפה בפיגועי הטרור בתחומי ישראל על ידי תושבי האזור נוצר צורך דחוף להתמודד באופן אפקטיבי והרתעתי יותר בשיתוף הפעולה של אלו מתושבי ישראל המסייעים לתושבי האזור הנכנסים לישראל שלא כדין ובכך פוגעים ביכולתם של גורמי הביטחון לפעול לסיכול כניסתם של גורמים עוינים לישראל" (דברי ההסבר להצעת חוק שהייה שלא כדין(תיקוני חקיקה) (הוראת שעה) (תיקון מס' 7), תשס"א-2001, ה"ח תשס"א, 786). אכן, כל מי שחיים בישראל בימים אלה יודעים כי טרוריסטים חורשי-רע אשר נכנסו לישראל שלא-כדין, נעזרו לא אחת בתושבי ישראל - אשר עשו בתום-לב ולעתים תוך עצימת-עיניים - כדי להגיע למקום הפיגוע או כדי למצוא מקום לינה ומסתור עובר לפיגוע או לאחריו. תופעה קשה זו ביקש החוק למגר. ראו למשל: הצעת חוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראת שעה), תשנ"ו-1996, ה"ח תשנ"ו, 652; פרשת ח'טיב, 772-774; רע"פ 2392/05 סלימאן נ' מדינת ישראל (לא פורסם)..."

"חומרה יתירה נודעת לעבירות הנעברות על רקע כספי או עיסקי. ברי כי אנשים העוסקים דרך-קבע בהסעתם של שוהים בלתי חוקיים -בעיקר במקום שהמדובר הוא בהסעה משיטחי האזור אל תוך ישראל - גורמים לסיכון רב יותר של הציבור, וכמותם הם מי שנוהגים להעסיק שלא כדין שוהים בלתי חוקיים ולהלינם בתחומי ישראל, בעיקר במקום שההעסקה היא לזמן קצר..."

בית המשפט העליון מציון בהלכת אבו סאלם לעיל כי הלכת חטיב מורה :

"כי מדיניות הענישה הראויה בעבירות על חוק הכניסה לישראל נוטה בחוזקה אל-עבר הטלת עונש של מאסר בפועל, אלא שמדיניות זו תולה עצמה בנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה, והעונש שיושט על עבריין חייב להלום את נסיבותיו המיוחדות של המקרה ושל העבריין הספציפי."

לציין כי במסגרת בחינת החריג להטלת מאסר בפועל כמונחה בהלכת חטיב הטיל בית המשפט העליון בפס"ד אבו סאלם על הנאשמים מאסר שירוצה בעבודות שירות ועונשים נלווים למעט נאשם אחד בגינו ביטל בית המשפט העליון את עונש המאסר בפועל וזאת בהתחשב בגילו המתקדם של הנאשם (80) ומצב בריאותו הקשה. עוד אציין כי מרבית המערערים בפרשת אבו סאלם נעדרי עבר פלילי.

2. **רע"פ 2057/19 פתחי מרזוק נ' מדינת ישראל** המערער הורשע על פי הודאתו בהסעה ובהעסקת תושב זר שלא כדיון, נגזרו עליו של"צ ומאסר על תנאי. ערעור על קולת העונש נתקבל ובית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 5 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה וקנס בסך של 5,000 ₪. הנאשם עירער לבית המשפט העליון וזה קבע כי העונש שהושת על המערער איננו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת והמקובלת במקרים דומים, ובניגוד לטענת המערער העונשים שהשית בית המשפט המחוזי על המערער נכללו בחוק הכניסה לישראל ובמדיניות הענישה הנוהגת גם טרם כניסתו לתוקף של תיקון 29 לחוק. ראוי לציין כי במקרה זה דובר רק בעבירה אחת של הסעת שב"חים וכי לשב"חים היו היתרים למרחב התפר, בשונה מהמקרה שלפנינו.

3. **עפ"ג 24818-06-16 נהאד סולטאן נ' מדינת ישראל** ערעור על גזר דין לפיו נגזר על המערער מאסר בפועל של 6 חודשים ומאסר על תנאי. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של הסעת שישה או יותר שוהים שלא כדיון. בית המשפט המחוזי קבע כי כאשר לא מתלוות לעבירות נסיבות מחמירות נוספות, כמו הסעה בתשלום, הסעה מ"קו התפר" לתוך המדינה או ביצוע עבירות נלוות להסעה - הרף התחתון של המתחם יכול להתחיל, בנסיבות מסויימות, גם במאסר בעבודות שירות (ראה גם עפ"ג (י-ם) 19255-06-14 **מדינת ישראל נ' רשק** (11.03.15)). על יסוד האמור לעיל הערעור התקבל באופן שרכיב המאסר בפועל עמד על ארבעה חודשים לריצוי של ממש, והמאסר על תנאי נותר על כנו.

4. **ע"פ 617/15 רשק מונטר נ' מדינת ישראל** נדחה ערעור שהושת על המערער בגין הסעת 23 שוהים בלתי חוקיים, בין היתר 7 חודשי מאסר בפועל, 4 חודשי מאסר על תנאי, שלילת רישיון ל - 5 חודשים וקנס על סך 3,000 ש"ח. בית המשפט עמד על חומרת העבירות ופסק כי העונשים שהוטלו על המערער אינם חורגים ממדיניות הענישה המקובלת. במקרה זה היתה עבירת ההסעה בנסיבות מחמירות מלווה בעבירות תעבורה.

על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל ניתן ללמוד גם מן הפסיקה הנוהגת במחוזותינו בגין עבירת ההסעה שלא כדיון :

5. **בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 14791-03-09 חסן נ' מדינת ישראל (9.6.09)**, התקבל ערעורה של המדינה על קולת העונש שהוטל על נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירות של הסעת שב"ח, נהיגה בזמן פסילה וללא ביטוח. בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו של הנאשם מחודשיים עבודות שירות ל-5 חודשי מאסר בעבודות שירות. ששת חודשי הפסילה בפועל נותרו על כנם.
6. **בעפ"ג (מח' מרכז- לוד) 8561-11-11 גית נ' מדינת ישראל [פורסם בנוב] (10.1.12)**, נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום בעבירות של ניסיון הסעת תושב זר, הסעת נוסעים מעל המותר ועבירות נלוות. בית משפט השלום גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם והותיר את העונש על כנו.
7. **בעפ"ג (מח' ירושלים) 31978-05-13 אבו אלחלאווה נ' מדינת ישראל (מיום 25.6.2013)**- בית המשפט המחוזי אישר עונש מאסר של 4 חודשים בגין הסעת 10 שב"חים ברכב שהורד מהכביש ואשר התאים להסעת 8 נוסעים בלבד.
8. **בעפ"ג (מח' מרכז- לוד) 4217-11-09 גברין נ' מדינת ישראל [פורסם בנוב] (9.12.09)**, נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום בביצוע עבירות של הסעה שלא כדין, הסעה מעל המותר, נהיגה ללא ביטוח ועבירות נלוות. בית משפט השלום גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם והותיר את העונש על כנו.
9. **ברע"פ 7726/13 מסאסרה נ' מדינת ישראל (8.1.14)**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירה של הסעה שלא כדין. הנאשם הסיע ארבעה שוהים בלתי חוקיים אל תוך גבולות ישראל. לנאשם עבר פלילי, אולם זוהי הרשעתו הראשונה בעבירה מסוג זה והוא נידון ל- 7 חודשי מאסר בפועל.
10. **בע"פ 1221-09-16 (מחוזי נצרת) עבדאללה נ' מ"י , טרם פורסם (6/12/16)** התקבל ערעור המערער באופן חלקי באופן שמתוך המאסר על תנאי אשר הופעל במצטבר בהחלטת בית משפט קמא (מותב זה) יופעלו 4 חודשים במצטבר וחודשיים בחופף וכי סה"כ קוצרה תקופת המאסר מ - 10 חודשים ל - 8 חודשים. במקרה זה הורשע הנאשם באירוע אחד של הסעת 7 תושבי שטחים שעה שמאסר מותנה תלוי ועומד כנגדו והמלצת שירות המבחן בעניינו היתה להטלת צו מבחן לצורך שילוב המערער בהליך שיקומי ומאסר שירוצה בעבודות שירות.
11. **בעפ"ג (מחוזי י"ם) 17636-04-14 דוייק נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (18.9.14)** דן הנאשם בעניינו של המערער אשר הורשע בבית-משפט קמא, על-פי הודאתו, בעבירה של הסעת תושב זר - לפי סעיף 12א(ג)(א1)(ב) לחוק הכניסה לישראל, וכן בעבירת הסעת נוסעים בשכר - לפי תקנה 84א לתקנות התעבורה. "על-פי עובדות כתב-האישום, העומדות ביסוד ההודאה וההרשעה, ביום

22.5.11 באזור עין-כרם בירושלים, הסיע המערער ברכבו 20 תושבי אזור יהודה ושומרון ששהו בישראל שלא כדין. הוא הסיע את התושבים הזרים ברכב מסוג טרנזיט, שבו מותר להסיע שמונה נוסעים בלבד, כאשר חלקם ישבו דחוקים האחד על השני על רצפת הרכב. המערער הסיע את התושבים הזרים מאזור מחסום חוסאן לכיוון ירושלים, תמורת תשלום של חמישים ₪ שקיבל מכל נוסע. בית-משפט קמא גזר את דינו של הנאשם לעשרה חודשי מאסר בפועל ולארבעה חודשי מאסר על-תנאי."

בקבלו את ערעור הנאשם על חומרת העונש קבע בית המשפט המחוזי כי יש להעמיד העונש בתיק זה על 7 חודשי מאסר בפועל.

ד. על פי הוראות סעיף 40 ח', לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), בקביעת מתחם הענישה ההולם שומה על בית המשפט לבחון את יכולתו הכלכלית של הנאשם כחלק מהשיקולים לקביעת מתחם הענישה, ולמעשה, ניתן לומר כי באשר לעונש הקנס, קיימת אינדיווידואליות בקביעת מתחם העונש הנובעת מכך שבקביעת מתחם זה, אין בוחנים רק את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אלא גם את יכולתו הכלכלית של הנאשם.

במקרה שבפני נטען ע"י ב"כ הנאשם כי הנאשם מצוי במצב כלכלי קשה ונתמך על ידי משפחתו נוכח היותו נתון בתנאי מעצר בית מזה מספר חודשים. הנאשם מסר כי מצבו בכלכלי קשה מאוד וכי שילם סך של 25,000 לבעל האוטובוס לאור תפיסת האוטובוס שהוחזר לידי הבעלים אך לפני מספר ימים. עם זאת, לא הוגשו כל אסמכתאות אשר יתמכו בטענות אלו, בעליו של האוטובוס לא מסר עדותו בפני בית המשפט או הציג אסמכתאות כלשהן ומכאן יוצא אני מנקודת הנחה כי מצבו הכלכלי של הנאשם אמנם אינו שפיר אך גם לא חמור.

עוד אציין כי המחוקק קבע בצידה של עבירת ניהול או ארגון שירותי הסעה במטרה לאפשר כניסה לישראל או שהייה בה שלא כדין של תושבים זרים חובת קנס מזערי:

סעיף 12א'(ג) קובע :

(1) המנהל או המארגן שירותי הסעה במטרה לאפשר כניסה לישראל או שהייה בה, שלא כדין, של תושבים זרים, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לעניין זה, אין נפקא מינה אם המנהל או המארגן שירותי הסעה כאמור נותן גם שירותים חוקיים או שירותים למטרות חוקיות;

(2) קנס המוטל לפי פסקה (1) לא יפחת מהסכום המפורט להלן, לפי העניין, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש:

(א) קנס המוטל על יחיד - 40,000 שקלים חדשים..."

ה. נוכח האמור לעיל, אני קובע בהתאם להוראות בהתאם לסעיף 40 יג' לחוק העונשין, כי מתחם העונש ההולם הינו החל ממאסר בפועל למשך 3 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות ועד ריצוי מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים וכן עונשים נלווים של קנס כספי עד 80,000 ₪, חתימה על התחייבות כספית ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

סטייה ממתחם העונש הראוי

סעיף 40ד לחוק העונשין מורה כי בשלב שלאחר קביעת טווח הענישה הראוי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם.

תסקיר שירות המבחן שירות המבחן בא בהמלצה על שליחתו של הנאשם למאסר אותו יישא בעבודות שירות לתקופה קצרה. נוכח האמור בהמלצה זו אשר מצויה ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם ומדיניות הענישה הנוהגת לא מצאתי כי מתקיימים טעמים לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם.

מאידך גיסא וכאמור לעיל, נוכח מתחם העונש ההולם הרחב דיו והיעדר עבר פלילי, לא מצאתי מקום לסטות ממתחם זה לחומרה.

קביעת העונש הראוי :

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בהתאם לסעיף 40 יא' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדר מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. לצורך גזירת דינו של הנאשם שבפני נתתי את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם ובבני משפחתו** - שליחתו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריאח עלולה לפגוע בנאשם פגיעה קשה שעה שעלול להטיל על הנאשם ובני משפחתו מעמסה כלכלית נוספת על מצבם הכלכלי הקשה הנטען ובמיוחד לדרדר הנאשם לעולם העבריינות שעה שאין לחובתו עבר פלילי כלשהו. עם זאת לא מצאתי כי יש בעונש מאסר אותו יישא הנאשם בעבודות שירות משום נזק חמור וקשה יתר על המידה בנאשם ובמשפחתו. כמו כן ונוכח אי הוכחת טענת הנאשם למצב כלכלי חמור בו נתון לכאורה, הרי שלא מצאתי כי בהטלת מאסר אותו יישא הנאשם בעבודות שירות לתקופה ממושכת תהיה פגיעה אנושה וקשה בנאשם ובמשפחתו.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו** - הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום בהזדמנות

הראשונה וללא צורך בשמיעת ראיות .

ג. **עברו הפלילי של הנאשם** : אין לחובת הנאשם עבר פלילי.

הרתעת הרבים והרתעת היחיד

במסגרת קביעת העונש ההולם נתתי דעתי לשיקול הרתעת היחיד בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב להתרשמות שירות המבחן כי הנאשם ביצע העבירה נוכח קושי כלכלי, הינו בעל דפוסים של ריצוי חברתי ומתקשה להציב גבול לסביבתו, קיים קושי חשיבתי להכיל מורכבות, מתרחק ונמנע מאחרים במקום להתמודד באופן אסרטיבי וליצור גבול ברור וניכר כי אלו מהווים גורמי סיכון להישנות עבירות דומות.

כן יש ליתן את הדעת לשיקול הרתעת הרבים בגדרו של המתחם.

על העונש במקרה זה לבטא החומרה שמייחס בית המשפט לעבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים בישראל כדין בפרט ולאור מגמת החמרת הענישה כמפורט בתיקון 29 לחוק הכניסה לישראל. נוכח המצוקה הכלכלית של הנאשם ושכמותו אנו רואים לא אחת כי הפיתוי הכספי לסכן בטחון המדינה ולסכל יכולתה למנוע כניסת מפגעים ומפגעים פוטנציאליים לתחומה הינו פיתוי גדול גם כאשר אין כוונת מבצעי העבירה לסכן ביטחונם של אזרחי המדינה.

המלצת שירות המבחן :

ביחס להמלצת שירות המבחן יוער כי אמנם המלצת שירות המבחן היא לעולם המלצה בלבד.

עם זאת, מצאתי מקום ליתן משקל לא מועט להמלצת שירות המבחן נוכח האופק הטיפולי אשר הומלץ בעניינו של הנאשם, העמידה על הנזק הקשה לו צפוי הנאשם באם ישלח למאסר מאחורי סורג ובריח וקבלת האחריות של הנאשם על מעשיו.

עוד מצאתי כי לצורך ההכרעה בגין אופן ריצוי המאסר בפועל אשר יוטל על הנאשם רלוונטיים לתיק זה דברי ההסבר לתיקון החוק בנושא משך נשיאת מאסר בעבודות שירות :

"תיקון החוק צפוי להביא לצמצום השימוש במאסרים במקרים שבהם המאסר אינו הכרחי לצורך הגבלת יכולתו של העבריין לביצוע עבירות וכן לגבי עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה אינה גבוהה כמו כן, מטרת השימוש בחלופת מאסר זו היא לשקם את הנאשם ולאפשר לו לחזור לחיים תקינים."

(מתוך הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה - 1091, מיום י"ג בחשוון התשע"ז) 14
בנובמבר 2016 (עמ' 654).

לאחר ששקלתי בדבר, שמעתי טיעוני הצדדים ועיינתי בהמלצות שירות המבחן והממונה על עבודות השירות מצאתי כי יש מקום להטיל על הנאשם ענישה קונקרטיה וממשית אשר תשקף חומרתה של העבירות מושא תיק זה ותבהיר לנאשם ונאשמים פוטנציאליים כי אין להקל ראש בביצוען של עבירות הסעת תושבי האיזור, קל וחומר בנסיבות מחמירות ותוך ארגון הסעתם של תושבי האיזור בתשלום. עם זאת, מצאתי כי נוכח הנזק החמור אשר יגרם לנאשם בשליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח, קטיעתו של הליך טיפולי אשר הומלץ בעניינו, החשש לדרדורו לחיי עבריינות נוכח היעדר עבר פלילי ולקיימת אחריות על מעשיו לרבות הודאה בהזדמנות הראשונה - יש מקום לקבוע העונש הראוי בחלקו הבינוני של מתחם העונש ההולם ולתת בכך ביטוי לכוונת המחוקק בהארכת תקופת המאסר אותה ניתן לרצות בעבודות שירות מ - 6 חודשים ל - 9 חודשים כאמור בהוראת השעה ולדו"ח וועדת דורנר הרלוונטי גם לענייננו.

הקנס הכספי

עבירות הסעת השוהים הבלתי חוקיים בנסיבות מחמירות וארגון הסעת שוהים בלתי חוקית בוצעו על ידי הנאשם ממניע כספי, וכך אף מסר הנאשם בפני שירות המבחן. בנסיבות אלו, קיים אינטרס ציבורי להשתת עונש כספי, אשר יהווה מסר ברור בדבר היעדר כדאיות העבירה אשר בעטיה שלשל הנאשם לכיסו סך של כ - 15,000 ₪ (תמורת ההסעה והכניסה לאתר). כמו כן ביקש המחוקק בהציבו קנס מינימום בסך 40,000 ₪ לשלוח מסר מרתיע לנאשמים פוטנציאליים לבל יתפתו מלבצע העבירות כפי שעשה הנאשם שבפני. יחד עם זאת, בקביעת הקנס, יש להתחשב אף במצבו הכלכלי של הנאשם אשר נקבע מחד גיסא כי טען שאינו שפיר ומאידך גיסא לא הוכח בפני כי הינו קשה באופן חריג ואף לא הוכח בראיות כי שילם סכום כסף גדול כפי שטען עבור השכרת הרכב ובגין תפיסתו.

סעיף 12 א 1 לחוק הכניסה לישראל קובע סמכות בית המשפט בסוגיית חילוט כלי הרכב ולחילופין בסוגיית הטלת הקנס הכספי בזיקה להחלטת החילוט :

" (ד1א) (1) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג), (ג5) או (ג6) רשאי בית המשפט שהרשיעו, נוסף על כל עונש, להורות על חילוט הרכב שבו נעברה העבירה, אם האדם שהורשע בעבירה הוא בעליו של הרכב או המחזיק בו דרך קבע, ויחולו לעניין זה הוראות פרק רביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;

(2) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג), (ג5), או (ג6), ומצא בית המשפט שהרשיעו כי לא ניתן להורות על חילוט כאמור בפסקה (1) בשל כך שהאדם שהורשע בעבירה אינו בעליו של הרכב שבו נעברה העבירה או המחזיק בו דרך קבע, רשאי בית המשפט בבואו לקבוע את גובה הקנס שיוטל בשל

אותה עבירה, להביא בחשבון את שווי הרכב כאמור, כולו או חלקו."

בדברי ההסבר לחקיקת הוראת החילוט לעיל ולחילופין שיקול אי חילוט הרכב במסגרת קביעת הקנס נרשם כדלקמן :

"המסיעים הרצידיוויסטים וארגוני ההסעות הבינו את הפוטנציאל הגלום בביצוע עבירה באמצעות רכבים שלא ניתן לחלטם, והלכה למעשה פועלים לשימוש ברכבי ליסינג, רכבים שכורים או רכבים השייכים לצד ג' (שכן, קרוב משפחה, ועוד) . מכיוון שהמורשע אינו בעליו הרשום של הרכב שבו נעברה העבירה או המחזיק בו דרך קבע, לא ניתן לחלט את הרכב ולהבטיח את אי-הישנותה של העבירה . לפיכך מוצע לקבוע כי אם מצא בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג), (ג 5) או (ג 6) כי לא ניתן להורות על חילוט הרכב שבו נעברה העבירה בשל כך שהאדם שהורשע בעבירה אינו בעליו של הרכב שבו נעברה העבירה או המחזיק בו דרך קבע, רשאי בית המשפט, בבואו לקבוע את גובה הקנס שיוטל בשל אותה עבירה, להביא בחשבון את שווי הרכב כאמור, כולו או חלקו . זאת, במטרה להעניק לבתי המשפט כלים להתמודד עם תופעה הולכת ומתגברת של שימוש ברכבים השייכים לצד ג' אשר מעורבותו בביצוע העבירה לא הוכחה, לשם תכלית מניעתית וכדי ליצור הרתעה משמעותית ."

(הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 30) הוראות שעה, התשע"ח - 2018)

בנסיבות ביצוע העבירות החמורות בתיק זה, הפגיעה בערך המוגן וכלל הטעמים לעיל לא מצאתי כי מתקיימים במקרה שבפני טעמים מיוחדים אשר יצדיקו סטייה לקולא מעונש הקנס המזערי אשר נקבע על ידי המחוקק בחוק הכניסה לישראל. עוד מצאתי לתת ביטוי בקביעת גובה הקנס אשר יוטל על הנאשם לשימוש קצר המועד שעשה הנאשם ברכב (האוטובוס) ששווי כ - 100,000 ₪ בביצוע העבירות ומצוות המחוקק כי נוכח השימוש שעושים המסיעים שלא כדין ברכבים שכורים יש לתת מענה ענישתי לשימוש בדפוס פעולה זה בכלי רכב אל מול היעדר סמכות החילוט במקרים אלו. לפיכך ובהתחשב בטענות הנאשם בגין מצב כלכלי קשה (אשר לא נתמכו באסמכתאות) מצאתי ליתן ביטוי בגובה הקנס לגובה הקנס המזערי הקבוע בחוק לעבירת ארגון הסעת תושבים זרים שלא כדין העומד על 40,000 ₪ ותוספת לקנס בשיעור יחסי מועט משווי הרכב.

עתירת המאשימה לפסילת רישיון הנהיגה :

ב"כ הנאשם ציין בטיעונו כי הנאשם פסול מלנהוג מזה מספר חודשים עד תום ההליכים בתיק זה וכי יידרש לרישיון הנהיגה במסגרת שיקומו התעסוקתי. עם זאת, בהכרעה הנוגעת לרכיב ענישה זה נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם הצביע במפורש בפני שירות המבחן על כוונתו לעבוד בתחום הבנייה לאחר סיום ההליכים בתיק ולא לשוב לעבודתו כנהג הסעות ומכאן כי הפגיעה התעסוקתית בנאשם לאחר מתן גזר הדין באם יפסל רישיונו הינו מוגבל ביותר. כמו כן נתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירה והעובדה כי הנאשם עשה שימוש ברישיון הנהיגה לצורך הסעתם המאורגנת של 41 תושבי האיזור שלא כדין לתחומי מדינת ישראל.

לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ המאשימה, את טיעוני ב"כ הנאשם והנאשם, עיינתי בתסקיר שירות המבחן ובחוות דעת הממונה על עבודות השירות ובהתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ואלו שאינן קשורות, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים.

הנאשם ירצה את עבודות השירות בהתאם לחוות הדעת שהתקבלה.

תחילת עבודות השירות ביום 18.8.19 שעה 08:00 הנאשם יתייצב במועד זה במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום.

הנאשם מוזהר כי במהלך עבודות השירות יהיה הנאשם נתון במעקב של בדיקות שתן. סירוב לעריכת בדיקת שתן או בדיקה עם ממצאים חיוביים, שתיית אלכוהול או הגעה בגילופין יהוו עילה להפסקה מנהלית וריצוי יתרת המאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

כמו כן הובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מהיום לא יעבור עבירה לפי חוק הכניסה לישראל, התשנ"ב - 1952, ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.

ג. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק ברישיון נהיגה, וזאת למשך 12 חודשים החל מיום מעצרו בתיק 6.3.19.

ד. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, זאת על תנאי שלא יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל, במשך שלוש שנים החל מהיום.

ה. קנס בסך 52,000 ש"ח או 180 ימי מאסר תמורתו אשר ירוצה במצטבר לכל עונש מאסר אחר אשר הוטל על הנאשם. הקנס ישולם ב - 27 שיעורים חודשיים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד יום 1/1/20 ובכל 1 לחודש ועד התשלום המלא בפועל.

אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

במידה ובתיק העיקרי, או תיק המ"ת או במסגרת בקשה להחזרת תפוס קיים פיקדון, הפיקדון יקוזז כנגד קנס שהוטל. במידה וקיימת יתרה, היתרה תוחזר למפקיד והכל בכפוף להוראות כל דין ועיקול.

ו. הרכב מושא כתב האישום יוחזר לבעליו והערבויות אשר הופקדו כערובה לשחרור הרכב לידי בעליו בטלות בכפוף לאמור לעיל.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום בבית משפט המחוזי בנצרת.

ניתן היום, י"ג תמוז תשע"ט, 16 יולי 2019, במעמד התובע, הנאשם ובא כוחו.